

Orientering

Til ØU's aflæggerbord

Opfølgning på forsøg i regi af Frikommuneforsøg II samt høring af lovforslag om forlængelse af udvalgte frikommuneforsøg

24-09-2021

Sagsnummer i F2
2021 - 5617

Dokumentnummer i F2
373495

Sagsnummer eDoc
2021-0295924

Sagsbehandler
Anne Sofie Diemer Wulff

Resumé

Indenrigs- og Boligministeriet (herefter ministeriet) har udsendt opfølgning på Frikommuneforsøg II (bilag 1 og 2). Københavns Kommune (KK) er en del af følgende to frikommunenetværk (ud af i alt otte) under Frikommuneforsøg II:

- Frikommunenetværket Sammenhængende indsatser på tværs af sektorområder.
- Frikommunenetværk om Billige boliger og fleksible boligløsninger

Desuden er lovforslag om ændring af loven om frikommunenetværk (Forlængelse af udvalgte forsøgsmuligheder i Frikommuneforsøg II) sendt i høring (bilag 3). Sagen er til orientering til Økonomiudvalget.

Problemstilling

Med Frikommuneforsøg II har det været hensigten at give kommuner organiseret i otte frikommunenetværk mulighed for at gennemføre forsøg indenfor udvalgte områder med det sigte at skabe bedre opgaveløsning til gavn for borgerne gennem effektiviseringer, regelforenklinger og/ eller bedre styring i kommunerne. Forsøgene har som udgangspunkt kørt til den 31. december 2021. Som en del af afslutningen af Frikommuneforsøg II er forsøgene blevet vurderet af fagministerierne på baggrund af frikommunenetværkenes evalueringer, som daværende Social- og Indenrigsministerium modtog ved årsskiftet 2020/2021.

Løsning

KK har modtaget opfølgning fra de to netværk, som KK har været en del af samt modtaget lovforslag om ændring af loven om frikommunenetværk.

Sammenhængende indsatser på tværs af sektorområder

I netværket *Sammenhængende indsatser på tværs af sektorområder* godkendte ministeriet i forsøgsperioden fire forsøg, hvoraf Københavns Kommune har deltaget i to:

- Anmeldt tilsyn på plejehjem
- Tilkøbsydelse (mulighed for kommunale tilkøbsydelse til modtagere af hjemmehjælp).

Erfaringer fra forsøget om anmeldt plejehjemstilsyn vil indgå i et kommende udviklingsarbejde vedr. tilsyn på ældreområdet. Forsøget indgår i lovforslaget om forlængelse af udvalgte forsøg fra Frikommuneforsøg II, se nedenfor. Vedr. forsøget om tilkøbsydelse er det besluttet, at dette ikke søges udbredt grundet lav efterspørgsel.

Billige boliger og fleksible boligløsninger

I netværket for *Billige boliger og fleksible boligløsninger* godkendte ministeriet i alt 17 forsøg. Tre af disse førte til konkrete forsøg i kommunerne:

- Mulighed for at forlænge støtteperioden i udslusningsboliger
- Dispensation fra bygningsreglement ved nybyggeri
- Øget fleksibilitet i deleboligordning

KK har deltaget i forsøg om *Øget fleksibilitet i deleboligordning*, som det er besluttet, skal søges helt eller delvist udbredt. Socialforvaltningen (SOF) finder det positivt, at forsøgshjemlen videreføres. Forsøget fremgår af lovforslaget om forlængelse af udvalgte forsøg, se nedenfor, og SOF sender høringsvar.

Forsøg om Mulighed for at forlænge støtteperioden i

udslusningsboliger kunne SOF grundet en modregningsproblematik ikke deltage i. I slutningen af maj 2019 blev det afklaret i forvaltningerne, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF) ville være nødt til at modregne evt. huslejetilskud i bl.a. kontanthjælp og uddannelseshjælp, hvorfor et tilskud ikke ville have reel effekt på betalingsevnen hos målgruppen. Denne problematik var skyld i, at fire af de 17 forsøg, som netværket fik godkendt af ministeriet, ikke kunne gennemføres i kommunerne. Modregningsproblematikken blev løst med et lovforslag, der trådte i kraft 1. juli 2021. Eventuel udvidet anvendelse af udslusningsboliger forventes at indgå i en kommende omlægning af hjemløseindsatsen, hvorfor forsøget fremgår af lovforslaget om forlængelse af udvalgte forsøg, der er sendt i høring. SOF udarbejder høringsvar hertil.

SOF har desuden arbejdet med et forsøg om *Mulighed for midlertidige boliger (containerboliger)*. Det udmøntede sig dog ikke i et konkret forsøg i KK, da forsøgshjemlen fra ministeriet ikke var som ønsket. I brevet fra ministeriet fremgår det, at regeringen i forbindelse med en evt. revision af planloven vil overveje at ændre på dispensationsbestemmelsen således, at det bliver muligt at etablere midlertidige boliger målrettet særligt udsatte borgere på midlertidige lokationer. Forsøget fremgår også af lovforslaget om forlængelse af udvalgte forsøg, men SOF vurderer ikke, at der er lagt op til en god løsning og udarbejder høringsvar hertil.

Høring over udkast til lov om ændring af lov om frikommunenetværk

KK har fået Lovforslag om ændring af loven om frikommunenetværk (bilag 3) i høring. SOF udarbejder med inddragelse af Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF) og Økonomiforvaltningen (ØKF) høringsforslag til tre af forsøgene heri:

- Mulighed for forlænget anvendelse af udslusningsboliger og udlejning af almene ældre- og ungdomsboliger som udslusningsboliger
- Etablering af midlertidige boliger
- Øget fleksibilitet i deleboligordning

Med lovforslaget ønsker ministeriet at forlænge forsøgshjemlerne for udvalgte forsøg indtil den 31. december 2022. Det gælder forsøg, som vurderes at have et potentiale for at blive helt eller delvist udbredt, men hvor det i givet fald hensigtsmæssigt kan ske i forbindelse med evt. andre ændringer af lovgivningen på de relevante ressortområder. Formålet med at forlænge udvalgte forsøgshjemler er derfor at give frikommunenetværkene mulighed for at fortsætte lovende forsøg, mens den endelige opfølgning afklares.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Videre proces

Høringen er sendt ud til de relevante forvaltninger. SOF udarbejder høringssvar til de tre nævnte forsøg i netværket Billige boliger og fleksible boligløsninger med bidrag fra TMF og ØKF.

Bilag

- Bilag 1: Brev fra Indenrigs- og Boligministeriet vedr. Frikommunenetværket Sammenhængende indsatser på tværs af sektorområder
- Bilag 2: Brev fra Indenrigs- og Boligministeriet vedr. Frikommunenetværk om Billige boliger og fleksible boligløsninger
- Bilag 3: Høringsbrev og Udkast til lov om ændring af lov om frikommunenetværk (Forlængelse af udvalgte forsøgsmuligheder i Frikommuneforsøg II)

Frikommunenetværket Sammenhængende indsats på tværs af sektorumråder

Stormgade 2-6
1470 København K
Telefon 72 28 24 00
im@im.dk

Sagsnr.
2021 - 4454

Dato
26-08-2021

Kære frikommunenetværk

Regeringen har nu truffet beslutning om opfølgningen for Frikommuneforsøg II, herunder de fire forsøg i netværket Sammenhængende indsats på tværs af sektorumråder.

I den forbindelse er der truffet beslutning om følgende:

- At forsøget Søvnforbedrende velfærdsteknologi søges helt eller delvist udbredt.
- At forsøget Anmeldt plejehjemstilsyn henvises til opfølgning i andet regi.
- At forsøget Tilkøbsydelse ikke udbredes og dermed ikke giver anledning til yderligere opfølgning.

Nogle forsøg er allerede udbredt helt eller delvist gennem regelændringer og der vil derfor ikke ske yderligere opfølgning. I jeres netværk gælder det forsøget Fritagelse for dokumentation ved brug af midler fra klippekortsordningen.

Vedhæftede bilag indeholder en uddybende baggrund for beslutningen vedr. opfølgning på forsøgene.

Flere forsøg henvises til hel eller delvis udbredelse eller mulig opfølgning i andet regi, hvor tidsperspektivet for lovændringer er senere end 31. december 2021, hvor forsøgshjemlerne udløber. Regeringen har derfor besluttet at søge Folketingets opbakning til at forlænge lov om frikommunenetværk for de forsøg, som henvises til opfølgning i andet regi, indtil 31. december 2022.

Jeg vil gerne takke jer, for den store indsats I har lagt i arbejdet som frikommunenetværk og dermed de indsigter I har bidraget med til arbejdet med nytænkning og forenkling af den kommunale sektor. Det er vi i regeringen meget taknemmelige for.

Med venlig hilsen
Kaare Dybvad Bek

Sagsnr.
2021 - 4454

Dato
26-08-2021

Bilag 1 - Baggrund for regeringens beslutning om opfølgning på Frikommuneforsøg II

Sammenhængende indsatser på tværs af sektorområder

Tabel 1

Forsøg, der søges helt eller delvist udbredt

Titel	Forsøgsmuligheder	Beslutningsgrundlag
Søvnforbedrende velfærdsteknologi	Mulighed for at udvide anvendelsen af de to søvnforbedrende velfærdsteknologier, søvnmonitoreringsteknologi og kamerakig, til borgere, der ikke er i stand til at give et habilt samtykke hertil. Målgruppen er primært plejehjemsboere samt borgere på rehabiliteringscentre	Forsøget er delvist imødekommet med bekendtgørelse om tryghedsskabende velfærdsteknologier 1. januar 2020. Bekendtgørelsen giver mulighed for at anvende personlige alarm- og pejlesystemer for borgere med betydeligt og varigt nedsat funktionsevne som følge af demens eller anden erhvervet fremskridende mental svækkelse. Social- og Ældreministeren vil afsøge, om der findes politisk opbakning blandt regeringens støttepartier til at udbrede forsøget med videobaseret kig-ind til generel lovgivning.

Tabel 2

Forsøg, der følges op i andet regi

Titel	Forsøgsmuligheder	Beslutningsgrundlag
Anmeldt plejehjemstilsyn	Anmeldte fremfor uanmeldte tilsyn med plejehjem (jf. servicelovens § 151, stk. 2) for at understøtte kvalitetsudviklingen på plejehjem.	Netværkets gode erfaringer med anmeldt tilsyn vil indgå i et kommende udviklingsarbejde vedr. tilsyn på ældreområdet som led i den planlagte opfølgning på Ældretopmødet i efteråret 2020.

Tabel 3**Forsøg, der ikke udbredes**

Titel	Forsøgsmuligheder	Beslutningsgrundlag
Tilkøbsydelse	Mulighed for kommunale tilkøbsydelse til borgere, der modtager personlig og praktisk hjælp og madservice efter servicelovens § 83 (hjemmehjælp).	Med tanke på den lave efterspørgsel efter tilkøbsydelse, som fremgår af evalueringen, vurderes forsøget ikke at give anledning til lovmæssige ændringer eller anden opfølgning.

Tabel 4**Forsøg, der allerede er helt eller delvist udbredt**

Titel	Forsøgsmuligheder	Beslutningsgrundlag
Fritagelse for dokumentation ved brug af midler fra klippekortsordningen	Fritagelse for indberetning af oplysninger til Sundheds- og Ældreministeriet ved brug af midler fra klippekortsordningen for beboere på plejecentre.	Dokumentationskravet er bortfaldet ultimo 2018, hvorfor forsøget er afsluttet.

**Frikommunenetværk om Billige boliger og fleksible
boligløsninger**

Stormgade 2-6
1470 København K
Telefon 72 28 24 00
im@im.dk

Sagsnr.
2021 - 4454

Dato
26-08-2021

Kære frikommunenetværk

Regeringen har nu truffet beslutning om opfølgningen for Frikommuneforsøg II, herunder de 17 forsøg i netværket Billige boliger og fleksible boligløsninger.

I den forbindelse er der truffet beslutning om følgende:

- At forsøget Øget fleksibilitet i deleboligordning søges udbredt helt eller delvist.
- At forsøgene Midlertidige huslejetilskud, Mulighed for at forlænge støtteperioden i udslningsboliger og Mulighed for midlertidige boliger (containerboliger) henvises til opfølgning i andet regi. Se nærmere i vedhæftede bilag.
- At forsøgene Dispensation fra bygningsreglement ved nybyggeri og Dispensation fra bygningsreglementet ved omdannelse af eksisterende ejendomme til nye almene afdelinger ikke udbredes og dermed ikke giver anledning til yderligere opfølgning.

Nogle forsøg er allerede udbredt helt eller delvist gennem regelændringer, og der vil derfor ikke ske yderligere opfølgning. I jeres netværk gælder det Fritagelse krav om affaldsskakter, Vederlagsfri brug af kommunale grunde til socialt udsatte i op til 30 år og Mulighed for at indgå aftale med private udlejere om kommunal anvisningsret.

Endelig er der forsøg, hvor der ikke sker opfølgning, da der er manglende grundlag herfor. Eksempelvis forsøg, der er lukket tidligere eller med lav forsøgsaktivitet. I jeres netværk gælder det Mulighed for yderligere varsler om restancer, Mulighed for at udbrede boligtyper fra almenboligsektoren, Almene boligorganisationers frasalg af restarealer, Mulighed for at oprette startboliger og inklusionsboliger for kommunale midler, Midlertidig lejekontrakt, Kommunal anvisningsret til inklusions- og startboliger, Deleboliger i ungdomsboliger og Deleboliger for enlige mødre og for enlige forældre med et akut boligsocialt behov.

Vedhæftede bilag indeholder en uddybende baggrund for beslutningen vedr. opfølgning på forsøgene.

Flere forsøg henvises til udbredelse eller mulig opfølgning i andet regi, hvor tidsperspektivet for lovændringer er senere end 31. december 2021, hvor forsøgshjemlerne udløber. Regeringen har derfor besluttet at søge Folketingets

opbakning til at forlænge lov om frikommunenetværk for de forsøg, som henvises til opfølgning i andet regi, indtil 31. december 2022.

Jeg vil gerne takke jer for den store indsats I har lagt i arbejdet som frikommunenetværk og dermed de indsigter, I har bidraget med til arbejdet med nytænkning og forenkling af den kommunale sektor. Det er vi i Regeringen meget taknemmelige for.

Med venlig hilsen

Kaare Dybvad Bek

Sagsnr.
2021 - 4454

Dato
26-08-2021

Bilag 1 – Baggrund for regeringens beslutning om opfølgning på Frikommuneforsøg II

Billige boliger og fleksible boligløsninger

Tabel 1

Forsøg, der søges helt eller delvist udbredt

Titel	Forsøgsmuligheder	Beslutningsgrundlag
Øget fleksibilitet i deleboligordning	Mulighed for at kommunerne kan betale for indretning af deleboliger, samt for varmeudgifter, så den ene lejer ikke er ansvarlig, hvis den anden flytter.	Forsøget søges udbredt, da det vurderes at kunne skabe bedre juridiske rammer for, at kommunerne kan understøtte etablering af deleboliger, der er attraktive og tilgængelige for målgruppen.

Tabel 2

Forsøg, der følges op i andet regi

Titel	Forsøgsmuligheder	Beslutningsgrundlag
Midlertidige huslejetilskud	Udvidelse af brugen af udslningsboliger, hvor der er mulighed for huslejetilskud, til at omfatte flere målgrupper og boligtyper.	En eventuel udvidet anvendelse af udslningsboliger forventes at indgå i regeringens arbejde med omlægning af hjemløseindsatsen.
Mulighed for at forlænge støtteperioden i udslningsboliger	Mulighed for at forlænge støtteperioden i udslningsboliger fra to til fem år for udsatte borgere eller borgere med et handicap, der indenfor den længere tidshorisont forventes at kunne opnå en indtægtsmæssig forbedring.	En eventuel udvidet anvendelse af udslningsboliger forventes at indgå i regeringens arbejde med omlægning af hjemløseindsatsen.
Mulighed for midlertidige boliger (containerboliger)	Kommunal adgang til at godkende midlertidige boliger for en periode svarende til konstruktionens restlevetid (ca. 30-40 år). Boligerne kan efter kommunal anvisning tildeles socialt udsatte unge.	I forbindelse med en evt. revision af planloven vil det blive overvejet at ændre dispensationsbestemmelsen sådan, at det bliver muligt at etablere midlertidige boliger målrettet særligt udsatte borgere på midlertidige lokationer.

Table 3**Forsøg, der ikke udbredes**

Titel	Forsøgsmuligheder	Beslutningsgrundlag
Dispensation fra bygningsreglement ved nybyggeri	Mulighed for at meddele byggetilladelse til byggearbejder, der fraviger bygningsreglementets krav om adgangsforhold, bygningers indretning og elevatorer under forudsætning af, at der i stedet udvikles en tilgængelighedsstrategi for byggeriet..	Muligheden har kun været brugt af én kommune, og her på en måde hvor de gældende regler for dispensationsadgang kunne have været anvendt.
Dispensation fra bygningsreglementet ved omdannelse af eksisterende ejendomme til nye almene afdelinger	Forsøg med funktionsbaserede tilgængelighedskrav ved omdannelse af eksisterende ejendomme.	Muligheden har kun været brugt af én kommune, og her på en måde hvor de gældende regler for dispensationsadgang kunne have været anvendt.

Table 4**Forsøg, der allerede er helt eller delvist udbredt**

Titel	Forsøgsmuligheder	Beslutningsgrundlag
Fritagelse krav om affaldsskakter	Forslaget imødekommes som en generel ændring af bygningsreglementet med indførelse af funktionskrav for affaldshåndtering.	Generel regelændring i 2017.
Vederlagsfri brug af kommunale grunde til socialt udsatte i op til 30 år	Mulighed for at kommunen kan stille egne grunde gratis til rådighed til opførelse af skæve boliger til socialt udsatte i op til 30 år.	Generel regelændring i 2020.
Mulighed for at indgå aftale med private udlejere om kommunal anvisningsret	Mulighed for at indgå aftale med private udlejere om kommunal anvisningsret inden for en forhøjet tidsgrænse på 12 år, i stedet for 6 år.	Det er i forbindelse med aftale om Blandede boligområder besluttet at ændre gældende regler i anvisningsretsloven, sådan at alle kommuner kan anvende ordningen uden tidsbegrænsning. Forventes at træde i kraft 1. januar 2022.

Tabel 5**Forsøg, der ikke indgår i opfølgningen**

Titel	Forsøgsmuligheder	Beslutningsgrundlag
Mulighed for yderligere varsler om restancer	Mulighed for at kommune og boligorganisation kan aftale, at boligorganisationen underretter kommunen inden for de første to år efter lejeforholdets påbegyndelse, når boligorganisationen sender en anvist lejer et påkrav om huslejebetaling.	Forsøget er ifølge netværket ikke realiseret grundet ressourcemangel.
Mulighed for at udbrede boligtyper fra almenboligsektoren	Mulighed for at overføre boligtyper og de hertil knyttede lejerrettigheder mv. fra den almene sektor til privat byggeri.	Modregningsproblematik for udslusningsboliger har gjort, at hjemlen ikke har været anvendt.
Almene boligorganisationers frasalg af restarealer	Mulighed for, at almene boligafdelinger kan disponere over nettoprovenuet ved frasalg af ubebyggede restarealer og hermed øge boligafdelingernes incitament til at understøtte en fortætning af boligmassen.	Forsøgshjemlen er ikke anvendt, idet omdannelse af boligområder har lange tidsperspektiver og ikke har kunne realiseres inden for forsøgsperioden.
Mulighed for at oprette startboliger og inklusionsboliger for kommunale midler	Mulighed for at oprette startboliger og inklusionsboliger for kommunale midler som supplement til boliger oprettet for statslige puljemidler.	Forsøgshjemlen er ikke anvendt. Frikommunerne har i stedet anvendt forsøgshjemlen om udslusningsboliger.
Midlertidig lejekontrakt	Forsøgsvis udvidet opsigelsesadgang i almene plejeboliger og afskaffelse af begrænsningerne for kommunernes mulighed for at anvise til private udlejningsejendomme.	Forsøgshjemlen er ikke anvendt. Forsøgshjemlen om udvidet opsigelsesadgang modsvarede ikke netværkets ønske om midlertidighed.
Kommunal anvisningsret til inklusions- og startboliger	Mulighed for at kommunerne kan få anvisningsretten til startboliger sammen med ansvaret for tomgang og istandsættelse	Forsøgshjemlen er ikke anvendt. Frikommunerne har i stedet anvendt forsøgshjemlen om udslusningsboliger.
Deleboliger i ungdomsboliger	Mulighed for at etablere kollektive bofællesskaber i forbindelse med nybyggeri af ungdomsboliger. Målgruppen er udsatte unge	Forsøgshjemlen er ikke anvendt.
Deleboliger for enlige mødre og for enlige forældre med et akut boligsocialt behov	Mulighed for at fravige kravet om, at kollektive bofællesskaber skal bestå af mindst tre-fire voksne, så to enlige mødre med børn kan opnå individuelt beregnet boligstøtte i en fælles bolig. Tilsvarende mulighed er der for at oprette deleboliger målrettet enlige forældre.	Forsøgshjemlen er ikke anvendt.

Til de på vedlagte høringsliste anførte høringsparter

Stormgade 2-6
1470 København K
Telefon 72 28 24 00
im@im.dk

Sagsnr.
2021 - 4046

**Høring over udkast til lov om ændring af lov om frikommunenetværk
(Forlængelse af udvalgte forsøgsmuligheder i Frikommuneforsøg II)**

Doknr.
442302

Indenrigs- og Boligministeriet sender hermed udkast til lov om ændring af lov om frikommunenetværk (Forlængelse af udvalgte forsøgsmuligheder i Frikommuneforsøg II) i høring.

Dato
31-08-2021

Indenrigs- og Boligministeriet skal anmode om, at eventuelle bemærkninger er ministeriet i hænde senest onsdag den 28. september 2021.

Eventuelle bemærkninger bedes sendt til hera@im.dk. Ministeriet anmoder i den forbindelse om, at bemærkninger ikke fremsendes både pr. brevpost og pr. mail.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til fuldmægtig Helena Ravn på telefon 72 28 24 54.

Til orientering fremsendes tillige en fortegnelse over de myndigheder og organisationer mv., der høres over udkastet.

Med venlig hilsen
Helena Ravn

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om frikommunenetværk

(Forlængelse af udvalgte forsøgsmuligheder i Frikommuneforsøg II)

§ 1

I lov om frikommunenetværk, jf. lovbekendtgørelse nr. 831 af 25. juni 2018, som ændret ved § 16 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, § 15 i lov nr. 1558 af 27. december 2019 og § 12 i lov nr. 1559 af 27. december 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Forsøg efter §§ 9, 9 d, 10, 14, 14 b, 14 c, 14 e, 14 f, 25, 26 e, 27, 27 a, 27 b, 29 og 30 a kan uanset *stk. 1* gennemføres indtil den 31. december 2022.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2022.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. Forlængelse af udvalgte forsøg i Frikommuneforsøg II
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser
 - 3.1.3. Den foreslåede ordning
4. Regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter
5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
7. Administrative konsekvenser for borgerne
8. Klimamæssige konsekvenser
9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
10. Forholdet til EU-retten
11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
12. Sammenfattende skema

1. Indledning

Frikommuneforsøg II blev etableret ved lov nr. 658 af 8. juni 2017 om frikommunenetværk, der trådte i kraft den 1. juli 2017. Loven hjemlede en

UDKAST

række forsøg, og frikommunenetværkenes forsøgsmuligheder blev efterfølgende udvidet ved lov nr. 1570 af 19. december 2017 om ændring af lov om frikommunenetværk (Yderligere forsøgsmuligheder for frikommunenetværkene), der trådte i kraft den 1. januar 2018, og ved lov nr. 749 af 8. juni 2018 om ændring af lov om frikommunenetværk (Forsøgsmuligheder efter tredje ansøgningsrunde), der trådte i kraft 1. juli 2018.

Formålet med Frikommuneforsøg II er at give kommuner, der er organiseret i frikommunenetværk, jf. lovens § 2, mulighed for at gennemføre forsøg indtil den 31. december 2021 med henblik på at kunne bidrage til en bedre opgaveløsning til gavn for borgerne gennem effektiviseringer, regelforenklinger og bedre styring i kommunerne.

Med dette lovforslag ønsker indenrigs- og boligministeren at forlænge forsøgshjemlerne for udvalgte forsøg indtil den 31. december 2022. Det gælder forsøg, som regeringen umiddelbart finder har et potentiale for at blive helt eller delvist udbredt, men hvor det i givet fald hensigtsmæssigt kan ske i forbindelse med evt. andre ændringer af lovgivningen på de relevante områder. Formålet med at forlænge udvalgte forsøgshjemler er at give frikommunenetværkene mulighed for at fortsætte lovende forsøg, mens den endelige opfølgning afklares.

2. Lovforslagets baggrund

I forbindelse med afslutningen af Frikommuneforsøg II er forsøgene blevet vurderet af fagministerierne på baggrund af frikommunenetværkenes evalueringer, som det daværende Social- og Indenrigsministerium modtog ved årsskiftet 2020/2021. Regeringen har besluttet, at endelig stillingtagen til opfølgningen på en række forsøg vil ske i forbindelse med, at der på de relevante lovområder pågår forskellige overvejelser om ændringer i øvrigt. Herudover har regeringen besluttet, at en række forsøg ikke foreslås udbredt til generel lovgivning.

Hvis det på et senere tidspunkt besluttes at omsætte forsøgshjemlerne til generel lovgivning, vil der med den nuværende lov være en periode, hvor frikommunerne skal omlægge deres praksis til den gældende lovgivning for senere igen at ændre praksis ved evt. ændringer som følge af frikommuneforsøget. For at sikre, at frikommunerne kan fortsætte forsøg, som muligvis vil blive omsat til generel lovgivning på et senere tidspunkt, foreslås det, at forsøgshjemlerne for udvalgte forsøg, hvor opfølgningen endnu ikke er afklaret, forlænges til udgangen af 2022.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Forlængelse af udvalgte forsøg i Frikommuneforsøg II

3.1.1. Gældende ret

Det fremgår af § 1 i lov om frikommunenetværk, at formålet med loven er at give kommuner, der er organiseret i frikommunenetværk, mulighed for at gennemføre forsøg indtil den 31. december 2021 med henblik på at kunne bidrage til en bedre opgaveløsning til gavn for borgerne gennem effektiviseringer, regelforenklinger og bedre styring i kommunerne.

Det fremgår af § 10 i bekendtgørelse om offentliggørelse, evaluering og indberetning af forsøg, at evalueringer af forsøg, som har været iværksat i en frikommune, skal offentliggøres senest den 31. december 2020. Forsøgshjemlerne udløber således et år efter, at forsøgene er evalueret.

3.1.2. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser

Udløbsdatoen for forsøgshjemlerne i Frikommuneforsøg II er fastsat til et år efter evalueringerne af forsøgene offentliggøres. Ved at lade forsøgene fortsætte efter evalueringerne er offentliggjort, er det muligt for kommunerne at fortsætte forsøgene, mens der tages stilling til opfølgningen på forsøgene. På den måde undgår frikommunerne at afbryde deres forsøgspraksis for senere at genoptage samme praksis, hvis forsøget udbredes til generel lovgivning.

Det har ikke været muligt at forberede og vedtage lovgivning om udbredelse af forsøg til generel lovgivning, som kan træde i kraft 1. januar 2022.

En af årsagerne hertil er, at erfaringerne fra en række forsøg vil indgå i andet arbejde med nye initiativer eller lovændringer, som allerede er i gang eller er planlagt. De processer, som frikommuneerfaringerne indgår i, ventes ikke at resultere i ny lovgivning, der kan træde i kraft, inden forsøgsperioden udløber.

Dertil har regeringen besluttet, at nogle forsøg skal helt eller delvist udbredes på et senere tidspunkt. Ministeriet vurderer det derfor hensigtsmæssigt at forlænge forsøgshjemlerne for disse forsøg.

Det foreslås, at de pågældende forsøgshjemler forlænges med et år. Meget af det arbejde, som frikommuneerfaringerne skal indgå i, er allerede i gang, og ministeriet vurderer, at evt. ny lovgivning på baggrund af erfaringerne

UDKAST

fra frikommuneforsøgene kan nå at blive vedtaget og træde i kraft inden for denne tidsramme.

En række forsøg har ikke hjemmel i lov om frikommunenetværk, men i bekendtgørelse om frikommuneforsøg II på beskæftigelses- og sygedagpengeområdet og i forsøgsbestemmelsen i § 184 i lov om social service. Forlængelse af disse forsøg sker ved henholdsvis ændringsbekendtgørelser og efter godkendelse af Social- og Ældreministeriet.

Ud over de forsøg, som med dette lovforslag foreslås forlænget, er en række forsøg i løbet af forsøgsperioden allerede blevet helt eller delvist udbredt til generel lovgivning. Den foreslåede forlængelse omfatter ikke disse forsøg. Hvad angår de forsøg, som regeringen ikke ønsker at udbrede, finder ministeriet, at der ikke er grundlag for at forlænge forsøgshjemlerne.

3.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at udvalgte forsøgshjemler i Frikommuneforsøg II forlænges med et år, så de kan gennemføres indtil den 31. december 2022. Indenrigs- og boligministeren ønsker at forlænge forsøg, som indgår i andet arbejde eller foreslås helt eller delvist udbredt på et senere tidspunkt som beskrevet i afsnit 3.1.2. Den foreslåede forlængelse af forsøgshjemler vil således ikke omfatte forsøg, som regeringen ikke finder har potentiale til at blive omsat til generel lovgivning. Forlængelsen vil heller ikke omfatte forsøg, som allerede er helt eller delvist udbredt til generel lovgivning gennem lovændringer i forsøgsperioden.

Den foreslåede ændring af frikommunelovens § 1 vil medføre, at kommunerne i frikommunenetværkene kan fortsætte forsøg, som har hjemmel i lov om frikommunenetværk §§ 9, 9 d, 10, 14, 14 b, 14 c, 14 e, 14 f, 25, 26 e, 27, 27 a, 27 b, 29 og 30 a, indtil den 31. december 2022.

Forslaget om forlængelse omfatter i alt 15 forsøgshjemler i lov om frikommunenetværk på beskæftigelsesministerens område, sundhedsministerens område, indenrigs- og boligministerens område og social- og ældreministerens område.

Dertil vil Beskæftigelsesministeriet forlænge seks forsøgshjemler i bekendtgørelse om frikommuneforsøg II på beskæftigelses- og sygedagpengeområdet, som har hjemmel i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om organisering og understøttelse af

beskæftigelsesindsatsen mv., lov om aktiv socialpolitik og lov om sygedagpenge.

3.1.3.1. Forsøg efter § 9: Mikrolån

Det foreslås at forlænge et forsøg, hvor frikommunerne har mulighed for at tilbyde rentefrie lån (mikrolån) til opstart af virksomhed til personer med en realistisk forretningside og evner for iværksætteri. Målgruppen for forsøget er jobparate kontanthjælpsmodtagere, uddannelsesparate uddannelsesmodtagere og selvforsørgende personer, der ikke er i beskæftigelse, og som ikke opfylder betingelserne for at modtage offentlig hjælp til forsørgelse. Forsøget gennemføres i frikommunenetværket om en mere fleksibel og effektiv beskæftigelsesindsats, herunder nytænkning af integrationsområdet.

Forsøget foreslås forlænget med et år med henblik på at undersøge, om forsøget skal permanentgøres.

3.1.3.2. Forsøg efter § 9 d: Ledighedsydelse – fritagelse for revurdering efter at have modtaget ledighedsydelse i sammenlagt 12 måneder inden for 18 måneder

Det foreslås at forlænge et forsøg, hvor frikommunerne fritages for at lave en revurdering, når en fleksjobvisiteret person har modtaget ledighedsydelse i sammenlagt 12 måneder inden for 18 måneder, således at vurderingen af, om betingelserne for fleksjob fortsat er opfyldt, gennemføres i forbindelse med den løbende opfølgning i det individuelle kontaktførelse i beskæftigelsesindsatsen. Forsøget gennemføres i frikommunenetværket om en mere fleksibel og effektiv beskæftigelsesindsats, herunder nytænkning af integrationsområdet.

Erfaringer fra forsøget kan indgå i arbejdet med en kritisk gennemgang af reformen af førtidspension og fleksjob, som finder sted i 2021. Indenrigs- og boligministeren ønsker derfor at forlænge forsøgshjemlen, mens det afklares om forsøget udbredes helt eller delvist til generel lovgivning som følge af den kritiske gennemgang.

3.1.3.3. Forsøg efter § 10: Fritagelse for en række administrative procedurer i sager om udsatte børn

Det foreslås at forlænge frikommunernes hele eller delvise fritagelser for en række administrative procedurer i det socialfaglige arbejde med udsatte

UDKAST

børn og unge og deres familier. Forsøget gennemføres i frikommunenetværk om børn som vores vigtigste ressource.

Med forsøget fritages frikommunerne for procesreglerne omkring afholdelse af børnesamtaler forud for, at der træffes afgørelser omkring barnet (jf. § 48 i serviceloven), procesreglerne om en børnefaglig undersøgelse, der indebærer en række procedurekrav til indhold, form og tidsplan (jf. § 50 i serviceloven), en række procedurer vedr. forældrehandleplan (jf. § 54, stk. 2, pkt. 3 i serviceloven), beskrivelse af formålet med støtten (jf. § 140, stk. 1 og 3-7 i serviceloven) og procesregler omkring tilbagemelding til underretter (jf. § 155 b, stk. 2 i serviceloven).

Erfaringerne fra forsøget skal i henhold til aftale om Børnene Først indgå i regeringens arbejde med Barnets Lov. Indenrigs- og boligministeren ønsker derfor at forlænge forsøgshjemlen, mens det afklares om elementer fra forsøget udbredes helt eller delvist til generel lovgivning med Barnets Lov.

3.1.3.4. Forsøg efter § 14: Situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning

Det foreslås at forlænge et forsøg, hvor frikommunerne har mulighed for at anvende situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning over for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne. Forsøget gennemføres i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde.

Indenrigs- og boligministeren ønsker at forlænge forsøget, mens det afsøges, om der kan findes politisk opbakning til at udbrede forsøget til generel lovgivning.

3.1.3.5. Forsøg efter § 14 b: Særlige døråbnere på yderdøre, der afgrænser boenheder eller afdelinger

Det foreslås at forlænge et forsøg, hvor frikommunerne har mulighed for at anvende særlige døråbnere på døre, der afgrænser enheder eller afdelinger i et botilbud eller lignende, for personer med betydelig og varigt nedsat funktionsevne. Med forsøgshjemlen er muligheden for at anvende særlige døråbnere udvidet i forhold til mulighederne i serviceloven, hvorefter særlige døråbnere kun må anvendes på yderdøre til botilbud og lignende. Forsøget gennemføres i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde.

Indenrigs- og boligministeren ønsker at forlænge forsøget, mens det afsøges, om der kan findes politisk opbakning til at udbrede forsøget til generel lovgivning.

3.1.3.6. Forsøg efter § 14 c: Udvidelse af teknologiforsøg til børn og unge med betydelig og varigt nedsat funktionsevne

Det foreslås at forlænge frikommunernes hjemmel til at udvide forsøg med personlige alarm- og pejlesystemer samt situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning til børn og unge med betydelig og varigt nedsat funktionsevne, som er i aflastning eller anbragt på opholdssted eller døgninstitution. Forsøget gennemføres i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde.

Indenrigs- og boligministeren ønsker at forlænge forsøget, mens det afsøges, om der kan findes politisk opbakning til at udbrede forsøget til generel lovgivning.

3.1.3.7. Forsøg efter § 14 e: Udvidelse af teknologiforsøg til borgere, som er i målgruppen for, men ikke har ophold i et botilbud eller en plejebolig

Det foreslås at forlænge frikommunernes hjemmel til at udvide forsøg med situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning, til borgere, der er i målgruppen for, men ikke har ophold i et botilbud eller en plejebolig. Forsøget gennemføres i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde.

Indenrigs- og boligministeren ønsker at forlænge forsøget, mens det afsøges, om der kan findes politisk opbakning til at udbrede forsøget til generel lovgivning.

3.1.3.8. Forsøg efter § 14 f: Søvnforbedrende velfærdsteknologi

Det foreslås at forlænge et forsøg, hvor frikommunerne har mulighed for at anvende søvnmonitoreringsteknologi og videobaseret kig-ind for borgere med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne. Forsøget gennemføres i frikommunenetværket om sammenhængende indsatser på tværs af sektorområder og på de samme betingelser som velfærdsteknologiforsøgene i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde.

Indenrigs- og boligministeren ønsker at forlænge forsøget, mens det afsøges, om der kan findes politisk opbakning til at udbrede forsøget til generel lovgivning.

3.1.3.9. Forsøg efter § 25: Mulighed for forlænget anvendelse af udslusningsboliger og udlejning af almene ældre- og ungdomsboliger som udslusningsboliger

Det foreslås at forlænge frikommunernes mulighed for at udvide brugen af udslusningsboliger, hvor der er mulighed for huslejetilskud, til at omfatte flere målgrupper og boligtyper. Dertil foreslås det at forlænge frikommunernes mulighed for at forlænge støtteperioden i udslusningsboliger fra to til fem år for udsatte borgere eller borgere med et handicap, der inden for den længere tidshorisont forventes at kunne opnå en indtægtsmæssig forbedring. Forsøgene gennemføres i frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger og frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde.

Erfaringerne fra forsøget ventes at indgå i regeringens arbejde med omlægning af hjemløseindsatsen. Indenrigs- og boligministeren ønsker derfor at forlænge forsøgshjemlen, mens det afklares om arbejdet med omlægning af hjemløseindsatsen vil føre til, at forsøgene udbredes helt eller delvist til generel lovgivning.

3.1.3.10. Forsøg efter § 26 e: Etablering af midlertidige boliger

Det foreslås at forlænge et forsøg, hvor kommunalbestyrelserne i frikommunerne kan give tilladelse til etablering af midlertidige boliger i en periode på indtil 30 år, selvom der sker fornyet opstilling af boligen inden for denne periode. Forsøget skal medvirke til at løse boligmangel for socialt udsatte unge, som skal anvises til en bolig, som led i kommunernes recovery-orienterede arbejde med borgere, der har behov for sikre boligforhold for at kunne opnå en bedre udvikling ved at modtage relevant faglig og rehabiliterende støtte i egen bolig. Forsøget gennemføres i frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger. Hjemlen har endnu ikke været anvendt.

Det overvejes, om kommunerne i forbindelse med en kommende revision af planloven skal have mulighed for at lokalplanlægge for midlertidig anvendelse af et område til bl.a. boliger til socialt udsatte. Indenrigs- og boligministeren ønsker derfor at forlænge forsøgshjemlen, mens det afklares om en eventuel revision af planloven giver kommunerne den nævnte mulighed.

3.1.3.11. Forsøg efter § 27: Øget fleksibilitet i deleboligordning

UDKAST

Det foreslås at forlænge muligheden for, at frikommunerne kan betale for indretning af deleboliger i almene familieboliger, herunder inventar, samt for varmeudgifter, så den ene lejer ikke er ansvarlig, hvis den anden flytter. Forsøget gennemføres i frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger.

Indenrigs- og boligministeren ønsker derfor at forlænge forsøgshjemlen, mens et forslag til lovændring på området, der gør muligheden permanent, udarbejdes.

3.1.3.12. Forsøg efter § 27 a: Tværkommunal akutfunktion

Det foreslås at forlænge frikommunernes mulighed for at delegere myndighedsopgaven i forbindelse med tildeling af hjemmesygepleje til borgere, der henvises til den fælles kommunale akutfunktion, til de øvrige kommuner i netværket. Frikommunerne i frikommunenetværket om nye samarbejdsformer på det somatiske akutområde har med forsøget etableret en fælles organisatorisk enhed, hvor alt personale kan varetage behandlingen for alle borgere, der modtager behandling i akutfunktionen uanset personalets ansættelseskommune og borgerens bopælskommune.

Indenrigs- og boligministeren ønsker at forlænge forsøgshjemlen, indtil det er afklaret, om forsøget udbredes helt eller delvist til generel lovgivning.

3.1.3.13. Forsøg efter § 27 b: Opbevaring og udlevering af medicin i den tværkommunale akutfunktion

Det foreslås at forlænge muligheden for, at frikommunerne i frikommunenetværket om nye samarbejdsformer på det somatiske akutområde kan fravige regler i sundhedsloven om oplagring og udlevering af lægemidler. Forsøget giver mulighed for, at sygeplejersker i frikommunerne kan opbevare og fordele/udlevere lægemidler, der ikke er udstedt recept på til en bestemt person, i den fælles kommunale akutfunktion.

Indenrigs- og boligministeren ønsker at forlænge forsøgshjemlen, indtil det er afklaret, om forsøget udbredes helt eller delvist til generel lovgivning.

3.1.3.14. Forsøg efter § 29: Anmeldt tilsyn på plejehjem

Det foreslås at forlænge frikommunernes mulighed for at gennemføre anmeldte frem for uanmeldte tilsyn med plejehjem (jf. servicelovens § 151, stk. 2). Formålet med forsøget er at understøtte kvalitetsudviklingen på

plejehjem. Forsøget gennemføres i frikommunenetværket om sammenhængende indsatser på tværs af sektorområder.

Erfaringer fra forsøget vil indgå i et kommende udviklingsarbejde vedr. tilsyn på ældreområdet som led i den planlagte opfølgning på Ældretopmødet i efteråret 2020. Indenrigs- og boligministeren ønsker derfor at forlænge forsøgshjemlen, indtil det er afklaret, om forsøget udbredes helt eller delvist til generel lovgivning som følge af udviklingsarbejdet vedr. tilsyn på ældreområdet.

3.1.3.15. Forsøg efter § 30 a: Psykologbehandling i jobcenterregi

Det foreslås at forlænge et forsøg, hvor frikommunerne har mulighed for at tilbyde psykologbehandling i jobcenterregi til visse målgrupper af sygedagpengemodtagere. Forsøget gennemføres i frikommunenetværket om en mere fleksibel og effektiv beskæftigelsesindsats, herunder nytænkning af integrationsområdet.

Det er endnu ikke endeligt afklaret, om kommunerne generelt separat fra frikommunelovgivningen har mulighed for at tilbyde psykologbehandling i jobcenterregi, eller om udbredelse af forsøget kræver en selvstændig hjemmel. Indenrigs- og boligministeren ønsker derfor at forlænge forsøget, mens de lovgivningsmæssige muligheder afklares.

Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 1.

4. Regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter

Lovforslaget indebærer, at 29 kommuner i frikommunenetværk fortsat vil have muligheder som følge af forsøgene, som andre kommuner ikke har. De berørte kommuner har selv ansøgt om at gennemføre forsøgene, og det er frivilligt, om de ønsker at gøre brug af forsøgshjemlerne.

Da hensigten med lovforslaget er at lade frikommunerne fortsætte forsøg, som kommunerne har gode erfaringer med og som for nogle forsøgs vedkommende kan bidrage til forenklinger, besparelser og administrative lettelser, vurderes konsekvenserne at være positive for de berørte kommuner. Evalueringerne af forsøgene antyder, at konsekvenserne af de fritagelser og forsøg, som er gennemført i frikommunerne, ikke er væsentligt forskellige for de deltagende land- og bykommuner eller for deltagende kommuner i forskellige regioner. Dette lovforslags konsekvenser for de 29 berørte frikommuner vil være midlertidige og ophører ved udløb af forsøgshjemlerne den 31. december 2022. Derefter vil

mulighederne i forsøgshjemlerne enten bortfalde eller overgå til generel lovgivning.

Frikommunerne tilhører forskellige geografiske regioner og omfatter både land- og bykommuner. Der er således ikke systematisk bestemte regioner eller typer af kommuner, der tilgodeses ved forlængelse af forsøgshjemler. Dog er netværket, der gennemfører forsøg efter lovens §§ 9, 9 d og 30 a, sammensat af alle kommuner i Region Nordjylland, mens netværket, der gennemfører forsøg efter lovens §§ 27 a og 27 b er sammensat af tre hovedstadskommuner. Netværket, der gennemfører forsøg efter lovens §§ 14 f og 29, er sammensat af fem større byer. De øvrige netværk, der berøres af forlængelsen, er sammensat af kommuner fra forskellige regioner og af både land- og bykommuner.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslagets økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for de omfattede frikommuner beror på frikommunernes anvendelse af lovforslagets muligheder for forsøg.

Idet visse forsøgshjemler bl.a. har til formål at hjemle forsøg, der understøtter en bedre ressourceudnyttelse og mere effektiv opgaveløsning i kommunerne, antages lovforslaget ikke i væsentligt omfang at indebære negative økonomiske konsekvenser for kommunerne. Eventuelle omkostninger som følge af forsøget afholdes af den enkelte frikommune. Nogle forsøgshjemler kan indebære en administrativ lettelse for de frikommuner, der gør brug af disse muligheder for forsøg.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for regioner eller stat.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

8. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have klimamæssige konsekvenser.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljø- og naturmæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag [har i perioden fra den 31. august til den 28. september 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:]

Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikerne, Allerød Kommune, Alzheimerforeningen, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Ankestyrelsen, ASE, Ballerup Kommune, BDO Kommunernes Revision A/S, Beskæftigelsesrådet BER, Beskæftigelsesrådets ydelsesudvalg, BL - Danmarks Almene Boliger, Brønderslev Kommune, Børne- og Kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforening (BUPL), Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Center for Sund Aldring, Danmarks Lejerforeninger, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Handicapforbund, Dansk Industri, Dansk Metal, Dansk Psykolog Forening, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Danske Advokater, Danske A-kasser, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Udlejere, Danske Ældreråd, Datatilsynet, De anbragtes vilkår, DemensKoordinatorer i Danmark, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, DESA - Dansk Erhvervssammenslutning, Det Centrale Handicapråd, Det faglige hus, Diakonissestiftelsen, DJØF, EGV, EjendomDanmark, Erhvervsstyrelsen, Esbjerg Kommune, FABU, Fagligt Fælles Forbund (3F), Fagbevægelsens Hovedorganisation, Familieretshuset, Favrskov Kommune, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, FOA – Fag og Arbejde, Folketingets Ombudsmand, Forening for ledere af sundhedsordninger for børn og unge, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Forhandlingsfællesskabet, ForældreLANDSforeningen (FBU), Fredensborg Kommune, Frederikshavn Kommune, Frederikssund Kommune, Furesø Kommune, Gentofte Kommunalforening, Gentofte Kommune, Gladsaxe Kommune, Gribskov Kommune, Guldborgsund Kommune, Halsnæs Kommune, Helsingør Kommune, Herning Kommune, Hillerød Kommune, Hjørring Kommune, HK Danmark, HK Kommunal, Holstebro Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Ikast-Brande Kommune, Institut for Menneskerettigheder, Jammerbugt Kommune, Jobrådgivernes

UDKAST

Brancheforening, Justitia, KL, Kommunaldirektørforeningen, Kommunernes Lønningsnævn, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Københavns Kommune, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af fleks- og skånejobbere, Landsforeningen Bopam, Landsforeningen Børn og Forældre, Landsforeningen for Socialpædagoger, Landsforeningen Ligeværd, Landsamråd for PPR- chefer, Lederforum, Livsværk, LO's Faglige Seniorer, LOS, Lægeforeningen, Læsø Kommune, Mariagerfjord Kommune, Morsø Kommune, Nationalt Videnscenter for Demens, Odense Kommune, Offentligt ansattes organisationer, OK-Fonden, Plejefamiliernes Landsforening, PLO (Praktiserende Lægers Organisation), Pårørendegruppen for svage ældre, Randers Kommune, Rebild Kommune, Red Barnet, Rigsrevisionen, Roskilde Kommune, Rudersdal Kommune, Røde Kors, Rådet for frivilligt socialt arbejde, Rådet for Socialt Udsatte, Silkeborg Kommune, Skive Kommune, Slagelse Kommune, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialt Leder Forum, Socialtilsyn Hovedstaden, Socialtilsyn Midt, Socialtilsyn Nord, Socialtilsyn Syd, Socialtilsyn Øst, SUFO (Landsforeningen for ansatte i sundhedsfremmende og forebyggende hjemmebesøg), TABUKA, Thisted Kommune, Ungdommens Røde Kors, Vesthimmerlands Kommune, Ældre Sagen, Aabenraa Kommune, Aalborg Kommune og Aarhus Kommune.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne. Ingen for stat og regioner.	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne. Evt. økonomiske omkostninger afholdes af frikommunerne. Ingen for stat og regioner.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Afhænger af, hvorvidt frikommunerne gør brug af forsøgsmulighederne. Ingen for stat og regioner.	Ingen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen

UDKAST

Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Natur- og miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 1 i lov om frikommunenetværk, at lovens formål er at give kommuner, der er organiseret i frikommunenetværk, mulighed for at gennemføre forsøg indtil den 31. december 2021. De pågældende kommuner og frikommunenetværk er beskrevet i lovens § 2.

Det følger af den foreslåede § 1, *stk.* 3, at forsøg efter lovens §§ 9, 9 d, 10, 14, 14 b, 14 c, 14 e, 14 f, 25, 26 e, 27, 27 a, 27 b, 29 og 30 a, uanset § 1, *stk.* 1, kan gennemføres indtil den 31. december 2022.

Formålet med den foreslåede indsættelse af et nyt *stk.* 3 i § 1 er, at kommuner i frikommunenetværkene, som gennemfører forsøg efter de nævnte bestemmelser, herved vil kunne fortsætte disse udvalgte forsøg, mens øvrige forsøg, som ikke har hjemmel i anden lovgivning, fortsat vil skulle indstilles den 31. december 2021.

Frikommunerne vil ikke være forpligtet til at udføre forsøgene i hele perioden. Kommunalbestyrelserne i frikommunerne vil således – som det også er tilfældet efter de gældende regler – frit kunne træffe beslutning om at afslutte godkendte og igangsatte forsøg inden den 31. december 2022.

Den foreslåede bestemmelse vil ikke medføre, at eksisterende aftaler m.v. med borgere, foreninger m.v. som led i et frikommuneforsøg bortfalder eller automatisk forlænges. Det forudsættes således, at eksisterende aftaler m.v. om nødvendigt opsiges eller genforhandles i forbindelse med, at frikommunerne træffer beslutning om at videreføre forsøg ud over den oprindelige udløbsdato for frikommuneforsøget den 31. december 2021.

Forsøg efter § 9

Efter lovens § 9 kan frikommuner i frikommunenetværket om en mere fleksibel og effektiv beskæftigelsesindsats, herunder nytænkning af integrationsområdet, give støtte i form af tilskud eller rentefrit lån til at etablere selvstændig virksomhed og tilskud til forsøgelse. Det sker ved at reglerne i §§ 147 og 148 i lov om en aktiv beskæftigelsespolitik finder tilsvarende anvendelse for personer, der er omfattet af målgrupperne i § 6,

UDKAST

nr. 2, bortset fra modtagere af overgangsydelse, § 6, nr. 4, bortset fra modtagere af overgangsydelse, og § 6, nr. 12, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Efter § 147, stk. 1, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats kan kommunen give en person, der er i revalidering, støtte i form af tilskud eller rentefrit lån til at etablere selvstændig virksomhed, når personen har faglige og forretningsmæssige forudsætninger for at drive virksomheden og denne støtte frem for anden revalidering skønnes at kunne bringe personen i stand til at forsørge sig selv og sin familie.

Efter § 147, stk. 2, giver kommunen støtten som rentefrit lån, når kommunen skønner, at dette er rimeligt under hensyn til personens fremtidige beskæftigelsesmuligheder. Kommunen kan give tilskud til forsørgelse til en revalidend, der modtager støtte i form af tilskud eller rentefrit lån til at etablere selvstændig virksomhed, jf. §§ 147 og 148 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Tilskud til forsørgelse kan normalt ikke ydes i mere end 6 måneder, jf. § 73 j, i lov om en aktiv socialpolitik.

Efter § 147, stk. 4, kan kommunen eftergive et lån, hvis personen ikke har økonomisk mulighed for at betale det tilbage.

Efter § 148 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats påser kommunen, at der foreligger en forretningsmæssig forsvarlig plan for den selvstændige virksomheds etablering.

Kommunerne i netværket har med § 9 i lov om frikommunenetværk mulighed for at tilbyde rentefrie lån (mikrolån) til etablering af selvstændig virksomhed til andre målgrupper end revalidender. Det drejer sig om jobparate kontanthjælpsmodtagere bortset fra overgangsydelsesmodtagere, efter § 6, nr. 2, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere efter § 6, nr. 4, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, bortset fra overgangsydelsesmodtagere, samt selvforsørgende, der ikke er i beskæftigelse, og som ikke opfylder betingelserne for at modtage offentlig hjælp til forsørgelse, jf. § 6, nr. 12, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Med forslaget vil forsøget blive forlænget i et år med henblik på at undersøge, om det skal permanentgøres.

For nærmere uddybning af virkning af og begrundelser for § 9 henvises til bemærkninger til forslag til lov om frikommunenetværk, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 200 som fremsat, side 16-17.

UDKAST

Forsøg efter § 9 d

Efter lovens § 9 d kan kommuner i frikommunenetværket om en mere fleksibel og effektiv beskæftigelsesindsats, herunder nytænkning af integrationsområdet, fravige § 74 c i lov om aktiv socialpolitik. Det betyder, at frikommunerne fritages for at lave en revurdering, når en fleksjobvisiteret person har modtaget ledighedsydelse i sammenlagt 12 måneder inden for 18 måneder, således at vurderingen af om betingelserne for fleksjob fortsat er opfyldt gennemføres i forbindelse med den løbende opfølgning i det individuelle kontaktføreløb, jf. § 73 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Det er fastsat, at den løbende vurdering foretages, hver gang personen har modtaget ledighedsydelse i sammenlagt 3 måneder.

I forbindelse med den løbende vurdering skal kommunerne vurdere, hvilke indsatser en person på ledighedsydelse eventuelt skal deltage i, for at personen får bedre mulighed for at blive ansat i et fleksjob. Kommunen skal endvidere ved de løbende vurderinger følge op på, om den fleksjobvisiteredes arbejdsevne har ændret sig, og om den pågældendes ressourcer samt mulighederne for at anvende og udvikle dem er ændret i samarbejde med den pågældende. Dette svarer til de krav, der stilles efter § 73 a i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og § 74 c, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik.

Med den foreslåede tilføjelse til § 1 vil kommunerne i netværket fortsat kunne fravige § 74 c i lov om aktiv socialpolitik som beskrevet indtil 31. december 2022. Erfaringer fra forsøget kan indgå i indenrigs- og boligministerens arbejde med en kritisk gennemgang af reformen af førtidspension og fleksjob i 2021, som kan medføre lovgivning, der helt eller delvist udbreder elementer i forsøget til generel lovgivning.

For nærmere uddybning af virkning af og begrundelser for de enkelte bestemmelser i § 9 d henvises til bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om frikommunenetværk jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 220 som fremsat, side 15-16.

Forsøg efter § 10

Efter lovens § 10, stk. 1, kan social- og ældreministeren godkende frikommuneforsøg i frikommunenetværket om børn som vores vigtigste ressource inden for de rammer, der fremgår af bestemmelsens § 10, stk. 2-16. Bestemmelsen fritager kommunerne i frikommunenetværket om børn som vores vigtigste ressource for en række administrative procedurer i det

UDKAST

socialfaglige arbejde med udsatte børn og unge og deres familier. Frikommunerne gives dermed adgang til at afprøve andre måder end servicelovens proceskrav i reglerne om særlig støtte til udsatte børn.

Med henblik på at sikre frikommunerne hjemmel til at fravige regler i servicelovens kapitel 11 fremgår det af stk. 2, at social- og ældreministeren efter en konkret vurdering helt eller delvist kan dispensere fra servicelovens § 48 om afholdelse af en børnesamtale inden iværksættelsen af en afgørelse efter servicelovens kapitel 11, fra kravet i servicelovens § 50 om en børnefaglig undersøgelse, fra kravet i servicelovens § 54, stk. 2, 3. pkt., om en plan for støtten til forældre, hvis barn er anbragt, fra servicelovens § 140, stk. 1, 3, 4, 5, 6 og 7, om handleplaner og fra servicelovens § 155 b, stk. 2, om orientering til den fagperson, der har foretaget en underretning.

Med bestemmelsen gives der ikke dispensation fra servicelovens § 46. Frikommunerne skal ligeledes efter servicelovens § 47 overveje, hvordan der kan ske en systematisk inddragelse af familie og netværk. Endelig er afgørelser om foranstaltninger om særlig støtte ikke omfattet af adgangen til dispensation.

Med den foreslåede tilføjelse til § 1 vil kommunerne i netværket fortsat være fritaget fra de pågældende proceskrav i servicelovens kapitel 11 i deres behandling af sager om udsatte børn indtil 31. december 2022. Erfaringer fra forsøget indgår i regeringens arbejde med den kommende Barnets Lov, som kan medføre hel eller delvis udbredelse af elementer i forsøget til generel lovgivning.

For nærmere uddybning af virkning af og begrundelser for de enkelte bestemmelser i § 10 henvises til bemærkninger til forslag til lov om frikommunenetværk jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 200 som fremsat, side 17-23.

Forsøg efter § 14

Efter lovens § 14 kan frikommuner i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde gennemføre forsøg, hvor kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om i en afgrænset periode at anvende situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning for en person med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, jf. § 124 a i lov om social service, der har ophold i en boform efter lov om social service eller en plejebolig efter lov om almene boliger eller en friplejebolig efter lov om friplejeboliger el.lign. Det er en forudsætning, at den pågældende ikke modsætter sig dette og det samlet set vurderes som det mest

UDKAST

hensigtsmæssige middel til at tilgodese hensynet til borgeren, herunder hensynet til borgerens værdighed og selvbestemmelse samt behovet for at drage omsorg for borgeren. Det er desuden en forudsætning, at der indhentes samtykke fra borgerens nærmeste pårørende eller fra en værge, jf. værgemålslovens § 5.

Efter stk. 2 skal de processuelle krav i bestemmelserne i servicelovens §§ 124 og 124 a i serviceloven om anvendelsesområde, § 130 i serviceloven om sagsbehandling, administration m.v., § 133 i serviceloven om klage til Ankestyrelsen, § 136 i serviceloven om registrering, indberetning og handleplaner samt bemyndigelsesbestemmelsen i § 137, stk. 1, i serviceloven finde tilsvarende anvendelse i forsøg med anvendelse af situationsbestemt video-, audio- eller bevægelsesovervågning.

Situationsbestemt overvågning indebærer, at overvågningen ikke må være kontinuerlig eller foregå over længere stræk, med mindre tungtvejende faglige grunde taler for dette, samt at kommunalbestyrelsen har truffet beslutning herom.

Afgørelser om situationsbestemt audio-, video- og bevægelsesovervågning kan kun træffes for personer, der har ophold i en frikommune i det pågældende frikommunenetværk. Det betyder, at muligheden ikke kan anvendes for borgere med ophold i en anden kommune, selv om handlekommunen er en kommune i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde.

For nærmere uddybning af virkning af og betingelser for de enkelte bestemmelser i § 14 henvises til bemærkninger til forslag til lov om frikommunenetværk jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 200 som fremsat, side 30-32.

Forsøg efter § 14 b

Efter lovens § 14 b kan frikommuner i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde træffe afgørelse om i en afgrænset periode at anvende særlige døråbnere på yderdøre, der tilhører og afgrænser konkrete afdelinger og boenheder, for en eller flere personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der har ophold i en boform eller døgnophold efter lov om social service eller en plejebolig efter lov om almene boliger m.v. eller i en friplejebolig efter lov om friplejeboliger eller lignende.

UDKAST

Det er en forudsætning for afgørelsen, at der er nærliggende risiko for, at en eller flere personer ved at forlade bo- eller dagtilbuddet, døgnopholdet eller fri- og plejeboligen udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade, at forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet for at afværge denne risiko, og at de øvrige muligheder i lov om social service og lov om voksenansvar for anbragte børn og unge forgæves har været søgt anvendt. Det er også en forudsætning, at anvendelse af særlige døråbnere samlet set vurderes som det mest hensigtsmæssige middel til at tilgodese hensynet til borgeren, herunder hensynet til borgerens værdighed og selvbestemmelse samt behovet for at drage omsorg for borgeren. Borgerens nærmeste pårørende eller værge skal give samtykke hertil, jf. værgemålslovens § 5.

Efter § 14 b, stk. 2 skal der af hensyn til beboernes frie færden opsættes en døralarm som sikrer, at beboere, der ikke kan betjene den særlige døråbner, får den nødvendige hjælp hertil.

Efter § 14 b, stk. 4, gælder samme regler for handle- og opholdskommune som for forsøg efter lovens § 14.

For nærmere uddybning af virkning af og begrundelser for de enkelte bestemmelser i § 14 b henvises til bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om frikommunenetværk jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 220 som fremsat, side 19-22.

Forsøg efter § 14 c

Lovens § 14 c indebærer, at kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde kan træffe afgørelse om i en afgrænset periode at anvende personlige alarm- og pejlesystemer samt situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning over for børn og unge med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, jf. § 17 i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, som er i aflastning efter servicelovens § 44, jf. § 84, eller § 52, stk. 3, nr. 5. I lighed med afgørelser efter § 14 er det en forudsætning, at barnet eller den unge ikke modsætter sig. Forældermynghedsindehaveren skal give samtykke hertil, og den påtænkte løsning skal samlet set vurderes som det mest hensigtsmæssige middel til at tilgodese hensynet til barnet eller den unge, herunder hensynet til barnet eller den unges værdighed og selvbestemmelse samt behovet for at drage omsorg for barnet eller den unge.

UDKAST

Efter § 14 c, stk. 2, finder bestemmelserne i §§ 3, 7, 21, 22, 23 og 24 i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge og § 140 i lov om social service tilsvarende anvendelse ved forsøg efter stk. 1.

Med § 14 c udvides målgruppen for forsøget med situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning som beskrevet i lovens § 14. Betingelserne for anvendelsen af velfærdsteknologi følger i øvrigt det beskrevne i bemærkningerne til forsøg efter § 14.

For nærmere uddybning af virkning af og betingelser for de enkelte bestemmelser i § 14 e henvises til bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om frikommunenetværk jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 220 som fremsat, side 22-25.

Forsøg efter § 14 e

Lovens § 14 e indebærer, at kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde kan træffe afgørelse om i en afgrænset periode at anvende situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning for en person med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne omfattet af § 124 a i lov om social service, der er i målgruppen for, men ikke har ophold i, en boform efter lov om social service eller en plejebolig efter lov om almene boliger eller lignende. I lighed med afgørelser efter § 14 er det en forudsætning, at den pågældende ikke modsætter sig, at borgerens nærmeste pårørende eller en værge, jf. værgemålslovens § 5, har givet samtykke hertil, og at den påtænkte løsning samlet set vurderes som det mest hensigtsmæssige middel til at tilgodese hensynet til borgeren, herunder hensynet til borgerens værdighed og selvbestemmelse samt behovet for at drage omsorg for borgeren.

Det bemærkes, at forslaget ikke ændrer på kommunalbestyrelsens forpligtelse til at tilbyde botilbud, der er egnede til henholdsvis midlertidige og længerevarende ophold, efter servicelovens §§ 107 og 108 til borgere med behov herfor.

Med § 14 e udvides målgruppen for forsøget med situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning som beskrevet i lovens § 14. Betingelserne for anvendelsen af muligheden for situationsbestemt video-, audio- og bevægelsesovervågning følger derfor i øvrigt det beskrevne i bemærkningerne til forsøg efter § 14.

UDKAST

For nærmere uddybning af virkning af og betingelser for de enkelte bestemmelser i § 14 e henvises til bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om frikommunenetværk jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 220 som fremsat, side 29-32.

Forsøg efter § 14 f

Efter § 14 f kan kommunalbestyrelsen i en frikommune i frikommunenetværket om ”Sammenhængende indsatser på tværs af sektorområder” træffe afgørelse om i en afgrænset periode at anvende sensorbaseret søvnmonitoreringsteknologi som alarmredskab og situationsbestemt videobaseret kig-ind for en person med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne omfattet af § 124 a i lov om social service, der er optaget i en boform efter lov om social service eller har ophold i en plejebolig efter lov om almene boliger eller i en friplejebolig efter lov om friplejeboliger eller lignende. Det er en forudsætning, at borgeren ikke modsætter sig, borgerens nærmeste pårørende eller en værge, jf. værgemålslovens § 5, har givet samtykke hertil, og den påtænkte løsning samlet set vurderes som det mest hensigtsmæssige middel til at tilgodese hensynet til borgeren, herunder hensynet til borgerens værdighed og selvbestemmelse samt behovet for at drage omsorg for borgeren.

Definitionen af situationsbestemt videobaseret kig-ind samt betingelserne for anvendelse heraf følger overordnet det beskrevne i bemærkningerne til forsøg efter § 14.

For nærmere uddybning af virkning af og begrundelser for de enkelte bestemmelser i § 14 f henvises til bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om frikommunenetværk jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 220 som fremsat, side 32-36.

Forsøg efter § 25

Efter § 25 kan frikommuner i frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger udvide brugen af udslusningsboliger, hvor der er mulighed for huslejetilskud, til at omfatte flere målgrupper og boligtyper. Dertil har frikommunerne mulighed for at forlænge støtteperioden i udslusningsboliger.

Det fremgår af § 25, stk. 1, at frikommuner i frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger har adgang til i forsøgsperioden at indgå aftaler med almene boligorganisationer om at stille ledige almene ældre- og ungdomsboliger til rådighed som udslusningsboliger.

UDKAST

Kommunerne har jf. stk. 2 endvidere mulighed for at anvise udslusningsboliger, herunder udslusningsboliger efter stk. 1, til borgere med væsentlige psykiske og sociale problemer, som ikke kommer fra et midlertidigt botilbud efter §§ 107 eller 110 i serviceloven.

Endvidere fremgår det af stk. 3, at der kan indgås aftaler om udlejning af udslusningsboliger i op til 2 år med mulighed for forlængelse i op til 6 måneder, hvis udlejer og lejer indgår en aftale herom med kommunalbestyrelsens godkendelse. Bestemmelsen indebærer således, at de særlige betingelser, som gælder for udslusningsboliger, kan forlænges i op til 6 måneder ud over de 2 år, som er tidsbegrænsningen efter gældende regler, jf. § 4, stk. 3, 4. pkt., i lov om leje af almene boliger.

Stk. 4 indebærer, at kommunerne har adgang til at anvende egne ældreboliger som udslusningsboliger i forsøgsperioden, som jf. § 1 løber indtil 31. december 2021.

Med den foreslåede tilføjelse til § 1 vil det være muligt for kommunerne at godkende lejeaftaler om udslusningsboliger eller forlængelser heraf efter § 25, der har en varighed ud over den 31. december 2021. Kommunerne vil ikke kunne godkende lejeaftaler om udslusningsboliger eller forlængelser heraf efter § 25, der har en varighed ud over den 31. december 2022.

Kommunerne i frikommunenetværket vil desuden kunne anvende egne ældreboliger som udslusningsboliger indtil den 31. december 2022.

Erfaringer fra forsøget kan indgå i regeringens arbejde med omlægning af hjemløseindsatsen, som kan medføre ny lovgivning, der helt eller delvist udbreder elementer i forsøget til generel lovgivning.

For nærmere uddybning af virkning af og begrundelser for de enkelte bestemmelser i § 25 henvises til bemærkninger til forslag til lov om frikommunenetværk jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 200 som fremsat, side 40-41.

Forsøg efter § 26 e

Efter § 26 e kan frikommuner i frikommunenetværket for billige boliger og fleksible boligløsninger meddele byggetilladelse til boliger, der opstilles midlertidigt i en periode på indtil 30 år, selvom der sker fornyet opstilling af boligen inden for denne periode. Byggetilladelsen er gældende for hele perioden, uanset om boligen flyttes til en anden adresse efter f.eks. 10 år.

UDKAST

Formålet er at afprøve midlertidige boliger som en boligform for socialt udsatte unge. En midlertidig bolig kan f.eks. være en container, der indrettes som bolig i overensstemmelse med bygningsreglementet.

Det fremgår af stk. 2, at betingelserne i byggetilladelsen skal være gældende i hele perioden, som boligen er godkendt til, også hvor der sker fornyet opstilling af boligen.

Det fremgår af stk. 3, at kommunalbestyrelsen skal behandle bebyggelsesregulerende forhold ved fornyet opstilling af boligen.

Det fremgår af stk. 4, at der kan meddeles tilsagn om støtte efter lov om almene boliger m.v. til opførelse af boligerne. Boligerne kan også opføres af private bygherrer under forudsætning af, at kommunalbestyrelsen har anvisningsret til mindst hver fjerde ledige bolig.

Stk. 5 indebærer, at de midlertidige boliger anvises til socialt udsatte unge. Formålet er at etablere et stabilt grundlag for udsatte unge med akut boligbehov, som har svært ved at få og fastholde en bolig, med henblik på, at de kan komme i arbejde eller uddannelse.

Stk. 6 indebærer, at lejeforholdet i boligerne reguleres af reglerne i lov om leje af almene boliger eller af reglerne i lov om leje. Bestemmelsen indebærer blandt andet, at lejeren er beskyttet af lejelovgivningens almindelige opsigelsesregler.

Med den foreslåede tilføjelse til § 1 vil kommunerne i frikommunenetværket kunne meddele byggetilladelse til byggeri efter § 26 e indtil den 31. december 2022.

Erfaringer fra forsøget kan indgå i regeringens arbejde med en eventuel kommende revision af planloven, som kan medføre hel eller delvis udbredelse af elementer af forsøget til generel lovgivning.

For nærmere uddybning af virkning af og begrundelser for de enkelte bestemmelser i § 26 e henvises til bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om frikommunenetværk jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 61 som fremsat, side 22-23.

Forsøg efter § 27

Med § 27 har frikommunerne i frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger hjemmel til at afholde de udgifter, som er nødvendige for at få indrettet en almindelig familiebolig til et bofællesskab

UDKAST

(delebolig), herunder nødvendigt inventar, således at én lejer ikke er ansvarlig, hvis en anden lejer flytter.

Det beror på de helt konkrete forhold, herunder størrelsen på bofællesskabet, hvad der vil være behov for i det enkelte bofællesskab. Det er kommunen, som bestemmer, hvad der skal foretages i boligen, og om det er nødvendigt at købe inventar fx i form af møbler og køkkengrej, dertil. Der er dog intet til hinder for, at kommunen både inddrager boligorganisationen og de kommende lejere, hvis de er udpeget på dette tidspunkt, i beslutningsprocessen. Ordningen giver kommunerne i frikommunenetværket forbedrede muligheder for at sikre større økonomisk stabilitet ved lejeres ind- og udflytning i kollektive bofællesskaber.

Det fremgår endvidere af stk. 2, at kommunen, når den har anvisningsret til værelserne i et bofællesskab, får hjemmel til at dække den udgift til varme, som lejeren af det pågældende værelse ellers skulle have betalt. Der er tale både om den varme, som vedrører selve værelset, og den varme, som vedrører værelsets andel af varmen i fælleslokalerne. Hvis en kommune beslutter at udnytte hjemlen, har kommunen pligt til at vedligeholde og forny de installationer/ting, som kommunen oprindeligt sørgede for.

Med den foreslåede tilføjelse til § 1 kan kommunerne i frikommunenetværket gennemføre forsøget indtil den 31. december 2022. En kommune vil ikke kunne afholde udgifter til indretning af bofællesskaber efter denne dato. Det samme gælder for udgifter til fornyelse og vedligeholdelse af de installationer og ting, som kommunen oprindeligt sørgede for samt dækning af udgifter til varme.

Indenrigs- og boligministeren vil i 2022 præsentere forslag til lovændring, som udbreder forsøgshjemlen til generel lovgivning.

For nærmere uddybning af virkning af og begrundelser for § 27 henvises til bemærkninger til forslag til lov om frikommunenetværk jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 200 som fremsat, side 42-43.

Forsøg efter § 27 a

Det fremgår af § 27 a at en kommunalbestyrelse i netværket om nye samarbejdsformer på det somatiske akutområde kan delegere ansvaret for tildeling af hjemmesygepleje efter lægehenvielse, jf. sundhedslovens § 138, som udføres i den fælles kommunale akutfunktion for de tre kommuner i frikommunenetværket, til de øvrige kommunalbestyrelser i netværket.

UDKAST

Tildeling af hjemmesygepleje til borgere, der henvises til sygeplejefaglig behandling i den fælles kommunale akutfunktion, kan foretages af den relevante medarbejder i den fælles kommunale akutfunktion, uanset i hvilken af de deltagende kommuner den pågældende medarbejder er ansat, og uanset i hvilken af de deltagende kommuner borgeren har bopæl.

Med bestemmelsen bevarer den enkelte kommunalbestyrelse myndighedsansvaret for hjemmesygeplejen som helhed og bevarer dermed også myndighedsansvaret for den del af den kommunale hjemmesygepleje, der henlægges til den fælles kommunale akutfunktion. Borgerens bopælskommune bevarer således det endelige myndighedsansvar i forhold til løsning af opgaver i akutfunktionen, uanset at den konkrete tildeling af ydelser er foretaget af en medarbejder ansat i en af de øvrige kommuner i netværket.

Med den foreslåede tilføjelse til § 1 kan kommunerne i frikommunenetværket fortsætte deres praksis i akutteamet med at delegerede myndighedsopgaven til de øvrige kommuner i netværket indtil den 31. december 2022.

Erfaringer fra forsøget vil indgå i regeringens videre arbejde, som kan føre til ny lovgivning, der helt eller delvist udbreder elementer af forsøget til generel lovgivning. For nærmere uddybning af virkning af og begrundelser vedr. § 27 a henvises til bemærkninger til forslag til lov om frikommunenetværk jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 61 som fremsat, side 24-25.

Forsøg efter § 27 b

§ 27 b giver frikommunerne i frikommunenetværket om nye samarbejdsformer på det somatiske akutområde mulighed for at fravige reglerne om oplagring og udlevering af lægemidler i § 39, stk. 1, i lov om lægemidler.

Hermed kan sygeplejersker i den fælles kommunale akutfunktion i frikommunenetværket medbringe udvalgte lægemidler ved besøg hos borgeren samt opbevare disse i den fælles kommunale akutfunktion uden at det er udstedt på recept til en bestemt person. Formålet er at kunne iværksætte nødvendig behandling hurtigere og mere smidigt. Lægemidlerne må dog alene anvendes efter ordination af en behandlingsansvarlig læge.

UDKAST

Med den foreslåede tilføjelse til § 1 vil sygeplejerskerne have mulighed for at opbevare og udlevere udvalgte lægemidler i den tværkommunale akutfunktion i frikommunenetværket indtil den 31. december 2022.

Erfaringer fra forsøget vil kunne indgå i regeringens videre arbejde, som kan føre til ny lovgivning, der helt eller delvist udbreder elementer af forsøget til generel lovgivning.

For nærmere uddykning af virkning af og begrundelser for de enkelte bestemmelser i § 27 b henvises til bemærkninger til forslag til lov om frikommunenetværk jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 61 som fremsat, side 25.

Forsøg efter § 29

Med den foreslåede bestemmelse kan kommunalbestyrelsen i en frikommune i netværket om mere sammenhængende indsats på tværs af sektorområder, træffe beslutning om, at servicelovens § 151, stk. 2, 1. pkt., og servicelovens § 151 a, stk. 2, 1. pkt., fraviges, således at et anmeldt tilsyn kan træde i stedet for et uanmeldt tilsyn. Der gælder de samme krav til de anmeldte tilsyn, som gælder for de uanmeldte tilsyn efter gældende ret.

Hvis kommunalbestyrelsen træffer beslutning om, at et anmeldt tilsyn kan træde i stedet for det årlige uanmeldte tilsyn, betyder det, at kommunalbestyrelsen kan vælge at foretage årlige anmeldte tilsyn frem for årlige uanmeldte tilsyn på plejehjem m.v., jf. servicelovens § 192, i plejeboligbebyggelser, der er omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap, og i andre, tilsvarende boligenheder i kommunen, og i friplejeboliger.

Med den foreslåede tilføjelse til § 1 kan kommunerne i frikommunenetværket beslutte at lade anmeldte tilsyn træde i stedet for uanmeldte tilsyn indtil den 31. december 2022.

Erfaringer fra forsøget indgår i opfølgningen på Ældretopmødet 2020 vedr. tilsyn og læring, som kan føre til ny lovgivning, der kan udbrede elementer af forsøget helt eller delvist til generel lovgivning.

For nærmere uddykning af virkning af og begrundelser for de enkelte bestemmelser i § 27 henvises til bemærkninger til forslag til lov om frikommunenetværk jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 200 som fremsat, side 46.

Forsøg efter § 30 a

UDKAST

Efter § 30 a kan frikommuner i frikommunenetværket om en mere fleksibel og effektiv beskæftigelsesindsats, herunder nytænkning af integrationsområdet, ud fra en konkret vurdering tilbyde psykologbehandling til personer, der modtager sygedagpenge efter lov om sygedagpenge, hvis sygedagpengemodtageren har vanskeligt ved at få dækket sit behandlingsbehov gennem eksisterende behandlingstilbud.

Tilbuddet om psykologbehandling til sygedagpengemodtagerne er et supplement til de gældende muligheder for psykologbehandling i praksissektoren under regionen.

Det følger af § 30 a, stk. 2, at tilbud om psykologbehandling er betinget af, at en autoriseret psykolog ansat i jobcenteret eller en alment praktiserende læge har vurderet, at sygedagpengemodtageren opfylder kriterierne for en eller flere af diagnoserne belastnings- eller tilpasningsreaktion (ICD-10 F43), let til moderat angst (ICD-10 F40-F42) eller let til moderat depression (ICD-10 F32, F33).

Efter § 30 a, stk. 3 er psykologbehandlingen frivillig for sygedagpengemodtageren. Det betyder, at det f.eks. ikke vil have betydning for retten til sygedagpenge, hvis sygedagpengemodtageren ikke ønsker at deltage i eller fuldføre psykologbehandlingen. Behandlingen udføres af autoriserede psykologer ansat i jobcenteret.

Det fremgår af stk. 4, at kommunens sagsbehandler i forvaltningen kun kan indhente helbredsoplysninger fra behandlingsforløbet, hvis sygedagpengemodtageren giver samtykke hertil.

Det fremgår af stk. 5, at psykologen, som har udført psykologbehandlingen, kan indgå i flere behandlingsforløb med samme sygedagpengemodtager, men ikke kan deltage i behandlingen af andre sager inden for den offentlige forvaltning vedrørende samme sygedagpengemodtager eller dennes familie.

Forsøget foreslås forlænget med et år med henblik på at afklare hjemmel i forhold til kommunernes varetagelse af ordningen.

For nærmere uddybning af virkning af og begrundelser for de enkelte bestemmelser i § 30 a henvises til bemærkninger til forslag til lov om frikommunenetværk jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 61 som fremsat, side 28-30.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

UDKAST

Til § 2

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2022.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, fordi lov om frikommunenetværk ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om frikommunenetværk, jf. lovbekendtgørelse nr. 831 af 25. juni 2018, som ændret ved § 16 i lov nr. 551 af 7. maj 2019, § 15 i lov nr. 1558 af 27. december 2019 og § 12 i lov nr. 1559 af 27. december 2019, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 1. ... <i>Stk. 2. ...</i></p>	<p>1. I § 1 indsættes som <i>stk. 3</i>: »<i>Stk. 3.</i> Forsøg efter §§ 9, 9 d, 10, 14, 14 b, 14 c, 14 e, 14 f, 25, 26 e, 26 k, 27, 27 a, 27 b, 29 og 30 a kan uanset stk. 1 gennemføres indtil den 31. december 2022«.</p>